

VITAAL CHRISTENDOM

een tijdschrift voor geloofsopbouw

---

augustus 2019 . jaargang 70

COLUMN
BOVEN DE WOLKEN

BIJBELSTUDIE
GOD

PRAKTISCH CHRISTENDOM
BEGRIP ZONDE

19
03

In de column “Boven de wolken” krijgen we een stukje geschiedenis over het ontstaan van de lucht- en ruimtevaart. De inleidende tekst is uit Psalm 95 gekozen. Hierin wordt de Schepper nader beschreven. De diepste plaatsen van de aarde en de toppen van de bergen zijn van Hem. De zee en het droge zijn door Hem gevormd. Hij is het ook die ons mensen de mogelijkheid heeft gegeven om erover na te denken hoe we “boven de wolken” kunnen vliegen.

Boven het volgende artikel staat slechts het woord “God.” Een even zozeer bekend als onbekend begrip. Het overdenken van het geschrevene kan ons beeld over God verruimen en verrijken. God is wat God doet: God Die liefde is, geeft liefde, vraagt liefde, toont liefde, roept liefde op en zuivert onze menselijke liefde, tot er alleen nog maar liefde is die van liefde geniet. Dat vertelt de Bijbel en dat vertellen alle verhalen van mensen die God beleefd hebben.

Gevangen in een put zonder water is een opmerkelijke uitspraak van de profeet Zacharia. Het is o.a. een beschrijving van de toestand van de ziel bij niet weinig christenen. Je hebt de naam dat je leeft, maar bent tegelijkertijd ten dode opgeschreven. God niet meer aanvoelen is vastraken in een herhaling van het verleden. God is niet alleen een woord, maar een werkelijkheid in het leven van hier en nu. De Bijbel is niet een leesboek maar veelmeer een “leefboek.” Nederigheid is noodzakelijk voor de levende omgang met God, zo lezen we in dit artikel.

Begrip zonde is één van de belangrijkste thema’s van de Bijbel. Zonde, is datgene waardoor je relatie met de Bron van geluk en leven verstoord wordt, of geblokkeerd, of vernauwd. Het gevolg is, dat je je doel in het leven mist. We worden aangespoord om in de spiegel te kijken. Jacobus zegt ons ook welke spiegel dat moet zijn. Alleen op deze manier openen we ons voor het vrije geluk dat van boven komt.

Tenslotte noch “**een preek**” uit de bekende Chassidische vertellingen. Het herinnert mij aan het bekende verhaal van de gloeiende kool. Zolang deze alleen blijft zal hij spoedig uitdoven. Samen met andere kolen kan, ja zal hij die allemaal in vuur en vlam zetten. We gaan er dan wel vanuit dat de kool ook werkelijk gloeit! Zegt de Bijbel ons niet: “wees vurig van geest, dien de Heere?”

J.A. Hage

Boven de wolken

Want de HEERE is een groot God, ja, een groot Koning boven alle goden.

Psalm 95:3

Aleen vliegen is mooier.” - Deze zin geeft uitdrukking aan het enthousiasme, dat veel mensen met kunnen vliegen verbinden. Sinds millennia was vliegen voor mensen een volkomen ideaalbeeld, iets ondenkbaars. Vogels kunnen vliegen, vlinders ook en natuurlijk de engelen, maar geen mensen. Zij kunnen hooguit ergens vanaf vallen - vliegen kan je dat absoluut niet noemen. Desondanks droomden mensen ervan te kunnen vliegen. Zij benijdden de vogels en stelden zich voor, hoog en vredig over het land te zweven, alles van bovenaf uit majestueuze hoogte te kunnen observeren.

De eerste mensen, die zich met een heteluchtballon in de lucht waagden, waren de broers Montgolfier. Zij begonnen in 1783 in hun thuisplaats Annonay, in de buurt van Lyon, aan hun eerste openbare vlucht. Al 90 jaar eerder, in augustus 1709, had een jezuïtische priester, Bartholomeo Laurenco de Gusmao, een miniatuur hete-luchtballon in de lucht laten opstijgen. Uit wilgentenen en papier had hij een ballon geconstrueerd. Daaronder was met touw een mand met een brander bevestigd. De vlammen verwarmden de lucht en de ballon steeg op in een grote zaal van het koninklijke paleis in Lissabon. De toeschouwers waren onder de indruk. Helaas bleef de ballon vrij snel aan een uitsteeksel in de muur hangen en vloog in brand. Gelukkig was deze ballon nog onbemand! Volgens verschillende bronnen zou de priester enige tijd later in een grotere ballon zelf gevlogen zijn, maar deze bronnen zijn nogal onbetrouwbaar. Daarom gelden de broers Montgolfier als de officiële pioniers van de bemande luchtvaart.

Na hun ontdekking ging de verdere ontwikkeling erg snel. Al in december van 1783 bereikte een roekeloze

ballonvaarder boven Parijs de enorme hoogte van 3.500 meter. Toch wist men nog steeds niet wat de ballon liet opstijgen. Lange tijd meende men, dat het vuur een gas produceerde, dat lichter was dan lucht.

De langere onderbreking van de luchtvaartexperimenten, na de eerste vlucht van Bartholomeo Laurenco de Gusmao, had onder andere te maken met de invloed van de katholieke Inquisitie. Enkele invloedrijke vertegenwoordigers van de Katholieke Kerk klaagden, dat zulke vluchten ongeestelijk waren. Te kunnen vliegen was - afgezien van de vogels - een privilege van de engelen en de Heiligen. Door deze kunstjes werd de exclusiviteit van Jezus’ Hemelvaart in twijfel getrokken, enz.

Hoewel het juist priesters en pastoors waren, die veel aan de ontwikkeling van de moderne wetenschap bijdroegen, waren er ook steeds weer kerkelijke mannen, die bevreesd waren dat Gods Grootheid door de nieuwe uitvindingen betwijfeld zou worden. Het werd vaak over het hoofd gezien dat het één niets met het ander te doen had. Wanneer mensen door het juiste gebruik van de natuurwetten kunnen vliegen, verandert dat niets aan Gods Macht, Die op een volkomen andere manier Jezus of Elia in de hemel omhoog trok. Wanneer artsen door de juiste medische behandeling mensen kunnen genezen, maakt dat ook niet de bovennatuurlijke genezingen door God kleiner, Die alleen door het uitspreken van een paar woorden ziekten genas en lichamelijke gebreken heelde. Ook nu nog toont God steeds weer Zijn Grootheid, doordat Hij wonderen doet - maar niet op basis van de natuurwetten, die ten alle tijd aan de mensen, die ze kunnen toepassen, ter gebruik staan. //

INHOUD

03 COLUMN

Boven de wolken

04 ARTIKEL

God

07 LITERATUUR

Gevangen in een put zonder water

10 PRAKTISCH CHRISTENDOM

Begrip zonde

12 ARTIKEL

Vriendenbrief uit Thailand

14 ARTIKEL

Een preek

Dat geloof ik niet”, zei Alice. “Och hemel!” zei de Koningin op medelijdende toon. “Probeer nog maar eens: haal diep adem en sluit je ogen.” Alice begon te lachen. “Het heeft geen zin om het te proberen. Je kunt niet in onmogelijke dingen geloven.” “Volgens mij heb je niet goed genoeg geoefend”, zei de Koningin. “Toen ik zo oud was als jij, deed ik het wel een half uur per dag. Ja, soms had ik al voor het ontbijt in zes onmogelijke dingen geloofd.” (Uit: Alice in Wonderland, door Lewis Carroll)

In onmogelijke dingen geloven. Is dat wat je doet als je christelijk bent?

Ja en nee. Geloven in een man met een baard die in de hemel aan de touwtjes trekt en dan zijn onze poppen aan het dansen – nee, dat hoort niet bij het christelijke geloof. Het handige van het woordje ‘God’ is dat niemand precies weet wat er mee bedoeld wordt. Zo blijft dat altijd een onderwerp van gesprek én van meningsverschil. En dat is precies de bedoeling.

Want er zijn veel goden die niet als zodanig herkend en ontmaskerd worden. Bijvoorbeeld hoe we denken dat de wereld geregeerd moet worden, of dat marktwerking het beste is voor iedereen. Of dat de wetenschap alles kan uitleggen en veel geld gelukkig maakt. Mensen houden aan hun overtuigingen vast alsof die goddelijk zijn. Al onze gedachten en ontdekkingen zijn toch altijd weer voor verder onderzoek, discussie en bijstelling vatbaar? Nee - christelijk geloof verzet zich tegen alles wat onaantastbaar buiten het menselijk gesprek wordt geplaatst. Zelfs als het over haar eigen opvattingen gaat.

Toch doe ik mijn best om minstens zes onmogelijke dingen te geloven voor het ontbijt (of in ieder geval tijdens het ontbijt met m’n koffie en m’n krant). Ik doe mijn best om te

geloven dat het leven van de vandaag verdronken vluchtelingen, niet zinloos voorbij is, maar ergens en anders doorgaat. Ik probeer te geloven dat die fanatieke terroristen mensen zijn met dromen van geluk voor hun kinderen, net als ik die heb. Ik geloof, hoe onwaarschijnlijk ook, dat het grote geld eens eerlijk verdeeld zal worden. Ik geloof tegen de klippen op dat we deze wereld als één samenhangend geheel zullen erkennen en daarnaar leven. Dat zijn al vier onmogelijke dingen om te geloven.

Nog twee? Ik geloof dat het wonder van het leven een Godsgeschenk is. En ik geloof dat geen enkel bestaan zonder zin en betekenis is. Kijk eens aan: zes onmogelijke dingen waar ik in geloof. En dat al bij de koffie. Kun je nagaan wat ik geloof als de wijn op tafel komt!

God ervaren?

“Ja, mijn oma, die deed dat”, zegt de jonge vrouw met wie ik spreek, “die beleefde God. Dat kon je merken toen ze dood ging, heel rustig, vol overgave. Maar ik weet het nog niet zo net. Hoe weet je dat je het niet allemaal fantaseert?” “Vertel me eens”, zeg ik, “heb je weleens meegemaakt dat je iets zeker wist, zonder dat je weet hoe je dat wist?” “Ja”, zegt ze na enig nadenken, “toen ik mijn man leerde kennen. Ik wist gewoon dat hij het was.” “Dat is een mooi voorbeeld”,

zeg ik, “met geloof is het net zoiets. Het kennen van God, is als het kennen van de liefde. In de liefde geef je jezelf en word je kwetsbaar. Het is net alsof je dan niet alleen met je ogen, maar met je hart kijkt. En wat je dan van de ander leert kennen, heeft zo zijn eigen bewijskracht.”

In de tijd van onze oma’s was het geloof vooral overgave, vertrouwen, juist in je kwetsbaarheid. In onze tijd is het geloof vooral een soort denksysteem. Een opvatting, een gedachte, een wereldbeeld, een set normen en waarden waar je het mee eens bent of niet. Daarom is het moeilijk voor mensen van deze tijd om een connectie met God te ervaren.

“Ik kan mij niks bij God voorstellen”, zeggen mensen weleens tegen me.

“Zo hoort het ook”, zeg ik dan. De Bijbel verbiedt nu eenmaal het maken van vastomlijnde voorstellingen over God. Maar meestal vinden ze dat maar een vervelend antwoord. Een dominee gelooft toch ergens in? God moet toch iets zijn, er moet toch een soort idee bij horen, een idee waar je je tegen af kunt zetten. Of omgekeerd, een idee dat je houvast geeft, en troost in onzekere tijden. Want zo werken godsbeelden: ze bieden zekerheid, ze geven richting en je kunt er normen en waarden aan ontlenuen. En je kunt er zo lekker tegenaan schoppen.

In de loop van mijn leven heb ik al heel wat godsbeelden gehad. Ze werken als een soort ANWB- bordjes: ze geven de richting aan welke kant je op moet denken, voelen, luisteren, leven. In het begin was het vooral Je-

zus Die het beeld van God bepaalde. Dat is ook wat de kerk belijdt: Als je wilt weten Wie God is, dan moet je naar Jezus kijken. Jezus, zoals je Hem in de Bijbel tegenkomt, houdt niet op mij te boeien en te inspireren. Maar ook Jezus heeft Zich losgemaakt uit de verhalen van de Bijbel. Ik ben meer gaan begrijpen wat er bedoeld wordt met: Jezus is het levende Woord van God. Wat levend is, beweegt en werkt en doet. En dat past niet altijd in wat ik er van tevoren over dacht.

God is een werkwoord. God kan je beter verstaan als een gebeuren, als een dynamiek, als een kracht die op ons inwerkt. Eigenlijk heeft de kerk dat altijd al gezegd. We hebben er zelfs een naam voor: de Heilige Geest. Dat is de werking van God, van Gods Woord, in het hier-en-nu van het leven. Niet dat je daar nu precies je vinger op kunt leggen. Er blijft iets verborgens, iets mysterieus. Meestal kun je er terugkijkend pas iets van herkennen.

Wat doet die werking? In de wijsheid-traditie van de kerk is het zo gezegd: mensen zijn geschapen naar het beeld van God en bestemd om op Hem te lijken. Mens-zijn is: worden waar je op aangelegd bent. Leven is: God binnen-groeien. Er ligt een trekkracht in onze ziel, in je diepe gevoel, zouden ze in Vlaardingens zeggen. Iets trekt aan ons. Dwars door de gebeurtenissen van het leven, is er iets (en de kerk zegt: iemand) aan het werk om ons te vormen, als we het toelaten tenminste.

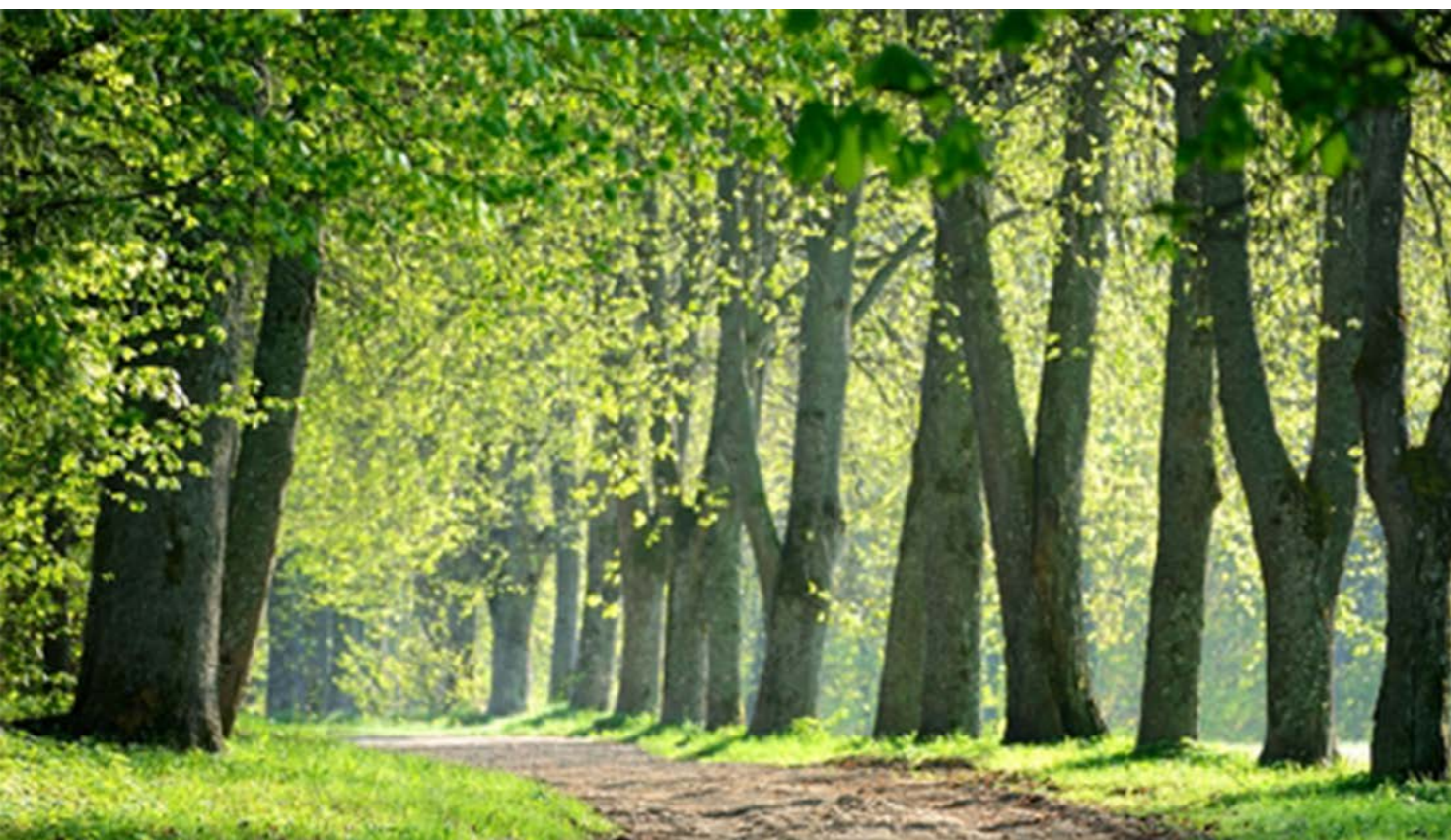
God is natuurlijk ook weer geen werkwoord. Wie God is in Zichzelf,

blijft verborgen voor ons kleine menselijke verstand en gevoel. Al onze voorstellingen mogen meedoen onderweg, we kunnen nu eenmaal moeilijk zonder. Maar het is niet erg als je je niets bij God kunt voorstellen. Gefeliciteerd, zal ik dan zeggen: je bent op de goede weg. We hoeven nergens in te geloven, want God gelooft allang in ons. En dat is genoeg voor het hele leven.

God is een werkwoord

“Opvliegers zeker”, zei ik tegen de dame met de hoogrode wangen, die stond te puffen in de gang van de kerk. We wisselden een blik van verstandhouding. Ja, ja, de geneugten van het vrouw-zijn - we weten ervan. Iedere keer doet dat lijf weer iets anders waar je geen controle over hebt. Soms denk ik dat dat de reden moet zijn waarom vrouwen vaker een gevoeligheid voor God hebben dan mannen. Als er in je eigen lichaam al van alles met je gebeurt, dan ben je misschien ook wel meer open voor de werking die er van God uitgaat, en Die de kerk de Heilige Geest noemt. Daar heb je ook geen controle over.

Toch is het een man geweest die het mooist schreef over de ‘opvliegers van de Geest’. Het was een monnik uit de zestiende eeuw, Juan de Yepes, beter bekend als Johannes van het Kruis, één van de beroemdste Spaanse dichters. Hij schreef o.a. een gedicht bij het Hooglied uit de Bijbel. Daar beschrijft hij een ‘kristallen bron’ die hem aankijkt. Hij kan die liefdesblik van God bijna niet uithouden. De ogen zo verlangd /die ik draag in mijn binnenste getekend/ wend hen af, Beminde, want ik begin mijn opvlucht! (dat klinkt natuurlijk

fraaier in het Spaans: Apartalos, Amado, que voy de vuelo!). Je ziet het gebeuren: de ziel die als de duif uit het Hooglied opvliegt in de windvlaag van de Minne. De ogen van God waar mensen mee tevoorschijn worden beminde, zijn in zijn binnenste getekend. Wat hij eerst van horen zeggen wist, is nu in zijn eigen innerlijk wakker geworden. En dat geeft zijn ziel vleugels.

God is wat God doet: God Die liefde is, geeft liefde, vraagt liefde, toont liefde, roept liefde op en zuivert onze menselijke liefde, tot er alleen nog maar liefde is die van liefde geniet. Dat vertelt de Bijbel en dat vertellen alle verhalen van mensen de eeuwen door.

Zo diep aangeraakt worden door de alles-verterende liefde van God, is dat voorbehouden aan vurige Spanjaarden? Titus Brandsma, een Neder-

landse monnik (in de oorlog door de nazi's vermoord) schreef eens: *“Waar is Hij? Hij kan niet in ons leven. Wij laten het niet toe. Wij schamen ons voor Hem. Laf zijn we, ja, en bang. (-) Wij, Nederlanders, moeten hier dubbel op onze hoede zijn. Wij zijn zo geneigd tot middelmatigheid. Wij hebben de leuze niet te overdrijven. En daarom onderdrukken wij alle spontaniteit. Wij noemen dat niet zo. Wij spreken van voorzichtigheid, dan komen wij niet in botsing met hen die onze beginselen niet delen. Wij noemen dat nuchterheid en werkelijkheidszin, wij willen de hoofden koel houden.”*

Nederland loopt momenteel voorop in de secularisatie, de ontkerkelijking. Maar vele eeuwen lang heeft Nederland voorop gelopen in de vurige omgang met de Levende God. Hade-wich, Beatrijs van Nazareth, Jan van Ruusbroec, Geert Grote, Thomas van

Kempens, Alijt Bake, Claesinne van Nieuwland, mensen die tussen 1200-1600 heel Europa hebben beïnvloed met hun geschriften over het leven met God. De twintigste eeuw kende ook een aantal Nederlanders die vandaag de dag wereldwijd bekend zijn omdat zij iets beschreven van de werkzame aanwezigheid van God: Titus Brandsma, Etty Hillesum, Harrie Nouwen – vaak buiten de kerk bekend dan erbinnen.

Hoe zal het verder gaan in onze eeuw? Zal de ontkerkelijking de wegbereider blijken te zijn voor een nieuw beleefde omgang met God, nu ontdaan van oude beelden, starre dogma's, en al te benauwde Nederlandse 'nuchterheid'? Zullen er weer mensen komen die in hun eigen binnenste de kristallen bron van Gods Minne ontdekken? Zullen wij die mensen zijn? Zullen ook wij last krijgen van 'opvliegers'? //

Gevangen in een put zonder water

Zach.9:9-12; Matth.11: 25-30

Gevangen in een put zonder water. Je verdrinkt niet, maar je gaat ook nergens meer heen. Je hoeft niet te spartelen om je hoofd boven water te houden, maar dorst is je permanente metgezel. Je bent in een graf terwijl je nog leeft.

Zacharia schrijft voor mensen die jarenlang in ballingschap hebben geleefd. Ze overleefden wel, maar ze leefden niet. Nu zijn ze terug, maar erg goed gaat het niet allemaal. Ze hebben nog de instelling van gevangenen in een put zonder water, afhankelijk, passief, zonder daadkracht, zonder thuisgevoel, zonder inspiratie, zonder dromen van een toekomst.

Zo kan het gaan als je jarenlang balling bent geweest, toen en nu. Zo kan het ook gaan als je lang in de put hebt

gezeten, je lang eenzaam hebt gevoeld, of jaren ziek bent geweest. Als mensen of misschien jijzelf je in een hoekje hebben weggezet. Of als je lang bevangen bent geweest door één bepaalde manier van geloven waar je geen kant meer mee op kan.

Gevangen in een put zonder water.

In de Bijbel zijn er drie mensen die in zo'n put werden gegooid: Jozef, die dromen had die zijn broers niet konden waarderen; Jeremia, die een boodschap had die de

leiders van toen niet wilden horen en Daniël, die in de put van de leeuwenkuil werd gegooid omdat hij weigerde mee te doen aan de corruptie van de politiek. Ze worden alle drie als het ware levend doodverklaard en in het graf gegooid. Maar zij overleefden en werden door God in het gelijk gesteld. Het zijn opstandingsverhalen, zoals we later bij Jezus horen. Zoals we hebben gezien in het leven van Nelson Mandela. Zoals telkens weer mensen hun onrecht te boven komen en wij de opstandingskracht van God erin herkennen. Als jij het gevoel hebt dat jouw leven in zo'n put zonder water is vastgeraakt, dan is er goed nieuws voor je. Zacharia roept ons toe: Juich, schreeuw het uit van vreugde, want je koning is in aantocht. God heeft een verbond met mensen gesloten en hij brengt bevrijding met zich mee.

In de lezing van het Nieuwe Testament is het net omgekeerd: niet een mens, maar God is in een put zonder water gegooid. God is opgesloten in dorre opvattingen, in regeltjes van goed gedrag, in braafheid en logica, in een boek, in een religieus systeem. En Jezus is bezig God te redden uit de handen van de experts. Telkens weer moet dat gebeuren, de hele geschiedenis door. Niet alleen wij, maar ook God moet gered worden. Want als God gevangen raakt, raken mensen onvrij. Als God zoals tegenwoordig verdwijnt uit het bewustzijn van mensen, omdat het woord God nietszeggend is geworden, dan gaat het niet goed met ons. Want God is het Mensenwoord voor de diepste waarheid van het leven, de Bron van alle vernieuwing, bevrijding en echte vooruitgang. God kunnen aanvoelen, is contact houden met de nog ongeboorte toekomst. God niet meer aanvoelen, is vastraken in een herhaling van het verleden.

Etty Hillesum, de Nederlandse Joodse schrijfster die in Auschwitz werd vermoord, geeft een hedendaagse vertaling van de put waarin God zit:

“Binnen in mij zit een heel diepe put. En daarin zit God.

Soms kan ik erbij. Maar vaker liggen er stenen en gruis voor die put, dan is God begraven. Dan moet Hij weer opgegraven worden”, zegt ze. Te midden van de verwoesting van de oorlog schrijft ze: *“Misschien is dit wel het enige waar het op aan komt: dat wij Jou moeten helpen God.”*

In Etty's dagboeken zijn we getuigen van haar langzaam groeiende ontdekking dat God niet ver weg is, maar in haar woont, in onderste lagen van haar wezen. Het putje van de ziel. Geleidelijk aan is God voor haar niet alleen een woord, maar een werkelijkheid geworden. Zoals het ook met Jezus gegaan is: een groei, in het besef dat Gods rijk niet van een andere wereld is, maar hier en nu, in ons midden. Etty weet: het contact met God kan verloren raken. Stenen en gruis kunnen de weg blokkeren en God moet weer opgegraven worden. Maar hoe moet je dat doen?

De sleutel is nederigheid

Nederigheid is noodzakelijk voor de levende omgang met God. Jezus zegt dat de wijsheid van God verborgen is voor de wijzen en verstandigen maar onthuld wordt aan eenvoudige mensen. Van Jezus kunnen we leren. Waarom: Hij is zachtmoedig en nederig van hart.

Uw koning komt op een ezel, het jong van een ezelin: niet hoog te paard. Zijn juk is zacht en Zijn last is licht. Het geloof, het juk van de Thora, het levende Woord van God, is niet een loden last waar alle levensvreugde van dooft. Zo was het wel bij de farizeeërs in Jezus' tijd, en zo is het soms geweest bij ons in onze kerken. Het geloof is niet iets hoogs en moeilijks. Maar het levende Woord van God is dichtbij, en brengt rust en bevrijding voor mensen die gebukt gaan onder de lasten van het leven. God is niet ver weg maar verborgen. En nederigheid onthult God voor ons oog.

Nederigheid is niets anders dan beseffen wie je echt

God is opgesloten in dorre opvattingen, in regeltjes van goed gedrag, in braafheid en logica

bent: een mens zo kwetsbaar als gras dat vandaag bloeit en morgen verschroeit in de zon. Dat is de ware aard van de mens. Dat maakt ons niet klein of minderwaardig, dat maakt ons méns. Als we dat goed tot ons door laten dringen, dan relativeert dat gelijk allerlei problemen die we met het leven hebben. Dan is het mogelijk om te aanvaarden dat we oud worden en sterven, dan is ziekte of tegenslag geen teken van ons falen maar teken van ons menszijn.

Nederig zijn, is niet jezelf klein maken in vergelijking met een ander of met God, maar werkelijk weten wat de essentie is van het menselijk leven. Er zit geen ultieme waarde in ons, we hebben geen goddelijk recht op geluk, we hebben geen eeuwige zielen in bezit die als diamantjes blijven flonkeren als het licht van de tijd uitgaat. Menszijn is voluit delen in het tijdelijke en begrensde dat bij het aardse bestaan hoort. Dát besef is nederigmakend. We zijn niet de spil van het universum. Wij zijn niet de bron van alle goeds of alle kwaads, zo belangrijk zijn we niet en zo belangrijk moeten we elkaar ook niet maken. Je doet je partner of je kind geen dienst door hem of haar tot bron van je geluk te verklaren. We zijn mensen, geen goden.

Maar God vond het menszijn van zulke grote waarde dat Hij mens werd in Jezus Christus. Dat is Bijbeltaal. Dat zijn woorden voor een wezenlijk en hoopvol inzicht in het leven. Het beste in ons is een afglans van God. Het meest kostbare in ons, is reflectie van God. Waarvan je echt houdt in een ander, is wat verwijst naar God. Wat eeuwig is in ons, is de ruimte die wij zijn voor God. De hoge waarde van ons bestaan is God. Wat onvervreemdbaar heilig is en altijd alle eer waard is in ons, is God Die woont in het putje van onze ziel. Wie wij het meest wezenlijk zijn, is God-in-ons. Niet God-van-ons, maar God in ons.

Want mensen zijn geschapen naar Zijn beeld. En dat

beeld draagt ieder mens in zich mee en is het hoogste en meest beschermwaardige goed. Dat was de ontdekking van Etty Hillesum: *“Wij moeten jou helpen God en de woning in ons waar jij huist, tot het laatst verdedigen. Je moet het heus zo goed mogelijk bij me hebben. Wanneer ik opgesloten zou zitten in een enge cel en er zou een wolk langs het kleine tralievenster drijven, dan zou ik je die wolk komen brengen mijn God, als ik daarvoor tenminste nog de kracht zou hebben. Ik kan van te voren nergens voor instaan, maar de bedoelingen zijn prima, dat merk je wel.”*

Wij zijn het meest onszelf als we voeling houden met God, verborgen in ons, in elkaar. Etty was bevrijd van haar op-zichzelf gericht zijn. God was haar kern, niet het beeld dat ze van zichzelf of het leven had, niet haar eigen behoud of zelfs niet dat van haar geliefden. Haar centrum was een diepe put waar God woont, een Bron van levend water. Daar wordt een mens eenvoudig van. Een-voudig, niet ingewikkeld meer, niet ingepakt of opgesloten, hoe het leven ook gaat. Voor wijzen is God verborgen maar aan eenvoudigen wordt God onthuld. God wordt zichtbaar voor mensen die niet hun eigen problemen maar die God in het middelpunt van hun leven hebben staan.

Voor de teruggekeerde ballingen in Zacharia's tijd was het belangrijk dat ze God hervonden als het centrum van hun bestaan. Alleen dan kon de toekomst zich openen en kwamen ze los van hun verleden. Voor de leerlingen van Jezus was het belangrijk dat niet hun eigen geloofsprestaties in het centrum kwamen, maar het eenvoudige besef van Gods Woord in hun hart geschreven.

En zo is het ook voor ons. Zijn aanwezigheid is hier en nu, in jouw en mijn leven. Misschien is het leven momenteel voor je als een put zonder water. Maar kijk nog eens goed: woont er niet al iemand daar? Kom tot Mij en Ik zal je rust geven en al je dorst lessen. //

BEGRIIP ZONDE

Dit artikel gaat over één van de mooiste begrippen uit de Bijbel: zonde.

Zonde.

Alle liefdevolle wijsheid en ervaring van de kerk zit erin. Want zonde is net als de diagnose bij de dokter: Die heeft veel ziekten bestudeerd om de symptomen te herkennen en de juiste behandeling voor te schrijven. Als het over de zonde gaat in de Bijbel, dan gaat het over dingen waardoor mensen onvrij worden, waardoor je ongelukkig wordt, waardoor je niet de stralende mens wordt die God voor ogen had toen je geboren werd. Zonde, is je doel missen.

Zonde, dat is datgene waardoor je relatie met de Bron van geluk en leven verstoord is, of geblokkeerd, of vernauwd. En dat wil je toch zeker wel doorhebben! Als mijn gootsteen niet doorloopt, dan ga ik die ontstoppen. Als ik futloos ben, als ik vastzit omdat ik overspoeld wordt door een grote zorg, een angst, een tegenslag, een verliefdheid, een drang om iets in bezit te hebben, of door de claims die anderen op mij leggen: mijn baas, of mijn werk, of mijn kinderen; elke keer als niet de vrijheid van God maar iets anders de baas speelt over mijn leven, dan is er sprake van zonde. En die moet je zien kwijt te raken – nee: Die wil je toch zeker kwijtraken?

Zonde heeft te maken met je eigen blinde vlekken, kantten van jezelf die je niet door hebt of niet wilt weten. En blinde vlekken kom je alleen op het spoor door in de spiegel te kijken. Maar in welke spiegel kijk je?

Simon de Farizeeër kijkt naar een prostituee en denkt bij zichzelf: Ik doe het toch nog niet zo gek. Simon kijkt in de spiegel van iemand die hij minder waard vindt dan hijzelf, en dan ziet hij er niet gek uit.

De ander is de belangrijkste spiegel waarin wij kijken. En meestal doen we dat op twee manieren.

We vergelijken onszelf met iemand die we minder vinden dan wijzelf. Minder slim, minder mooi, minder christelijk, minder vrolijk, minder succesvol. Nee, dan doen wij het nog niet zo gek, toch? Als ik in de spiegel van die minderwaardige dakloze of schijnheilige of gehandicapte of verslaafde kijk, dan zie ik er aardig mooi uit.

Er zijn ook mensen die zich steeds spiegelen aan mensen die ze hoger achten dan zichzelf: Zo kun je je leven lang minderwaardig voelen – en tekort gedaan – want jij kunt het toch ook niet helpen dat je geboren bent zoals je bent, dat je zo'n karakter hebt, dat je niet door kon leren, het is niet eerlijk, o nee.. (zo zei Calimero al).

Als je de waarde, die je aan jezelf geeft, krijgt door je te vergelijken met anderen, dan bega je een zonde in de Bijbelse zin van het woord: Je raakt de bron van echt geluk en liefde kwijt. En daar heb je zelf uiteindelijk het meeste last van.

In welke spiegel kijk je?

Simon kijkt naar het liefdesgebaar van de vrouw die huilt de voeten van Jezus zalft en kust en wat doet het hem? Het vervult hem met minachting. Het past niet bij je status, Jezus, het is not done, je maakt een spektakel van jezelf, wat zullen de mensen wel van je denken?

Nog een spiegel waarin wij vaak kijken: de mening van de anderen, hoe het hoort, wat netjes is, betamelijk, wat correct is, niet overdreven, wat passend is bij je omgeving, wat je familie ervan zou zeggen, of je gezin of je vrienden, of de mode of de televisie of de kerk.

Maar voor wiens aangezicht leven wij eigenlijk? Leven wij voor God of voor de ogen van onze omgeving? Wie is de bewaarder van ons geweten? Is God dat, of zijn dat de mensen? Kent u eigenlijk zelfs het verschil tussen die twee? Wij mensen komen om in alle beelden en verwachtingen van anderen die in ons eigen hoofd zitten. En dat is zo zonde, zo verschrikkelijk zonde want niets verstijft onze groei en beweging zo erg als de mening die anderen over ons hebben – of waarvan we denken dat ze die over ons hebben.

Gooi het toch het raam uit en leer luisteren naar het leven zelf, want daar klinkt de wet van vrijheid, het Woord van God, dat bevrijding brengt. Bijna al onze problemen komen voort uit de beelden die we maken van onszelf of van anderen.

Maar het kan anders.

Jezus luistert naar wat er echt gebeurt. Jezus herkent de liefde die van God komt ook al komt het in een ongewone en zelfs choquerende vorm. Ja, juist omdat het in een ongewone en choquerende vorm komt, kan Jezus herkennen wat de bron daarvan is, wie de Bron daarvan is. Want de liefde die van God komt is onvoorwaardelijk, niet berekenend, die stoort zich niet aan onze conventies, let er niet op wat de omgeving er allemaal van vindt, lees de Bijbel er maar op na. En dat soort liefde verwoest alle beelden en hokjes en werkt bevrijdend voor iedereen.

Jacobus zegt het zo: *“Vergis u niet: alleen horen is niet genoeg, u moet wat u gehoord hebt ook doen. Want wie de boodschap hoort maar er niets mee doet, is net als iemand die het gezicht waarmee hij is geboren in de*

spiegel bekijkt: hij ziet zichzelf, maar zodra hij wegloopt is hij vergeten hoe hij eruitzag. Wie zich daarentegen spiegelt in de volmaakte wet die vrijheid brengt, en dat blijft doen, niet als iemand die hoort en vergeet, maar als iemand die ernaar handelt – hem valt geluk ten deel, juist om wat hij doet (Jak. 1:22-25).

Liefde is geen zwijmelgevoel voor mensen die jou aantstaan, liefde is de praktijk van niet-oordelen.

Dat is de boodschap van het kruis: God veroordeelt niet, maar geeft Zichzelf uit handen om ons niet te laten vallen. Onvoorwaardelijk houdt Hij aan ons vast. Of we nu een slechte vrouw of een vrome bijbelgeleerde zijn: God ziet het hart, heel dat mengsel van goed en kwaad dat daar in zit – en Hij schept ruimte voor een nieuw begin.

Wat zeur je over de splinter in het oog van de ander en zie je de balk in je eigen oog niet? vraagt Jezus. Liefde in de praktijk gebracht is niet-oordelen over de ander. En als je zo kijkt, doet liefde wat het kan doen: bevrijding brengen.

De zondares IS bevrijd van haar verleden, en Jezus bevestigt dat. En Simon de oordelende gastheer krijgt een spiegel voor ogen waarin hij zijn eigen liefdeloosheid kan herkennen – en loslaten als hij wil. Want Jezus veroordeelt hem niet, maar reikt hem de mogelijkheid aan om zijn eigen blinde vlekken te zien.

Niet-oordelend omgaan met mensen en met jezelf: dat is de wet van de volmaakte vrijheid die geluk brengt. Alleen als je vaak en steeds weer in de spiegel van Gods vergeving kijkt, kun je zelf zo niet-oordelend leren leven.

Wat zouden we zijn als we afgerekend werden op onze schijnheiligheid, ons veroordelend gedrag, ons getwijfel, onze humeurigheid, onze overbezorgdheid, ons gemanipuleer, al die dagelijkse zonden van ons?

Godzijdank, God is een vergevende God en kijkend in Zijn spiegel leren we de liefde dóen. Daarom is het belangrijk om van veel zonden vergeven te worden: want zo worden we vrij om niet-oordelend lief te hebben zoals Jezus, en niet zoals Simon. Wie veel vergeven is, kan veel liefde geven. Laten we niet vergeten hoe we eruit zien als we in Gods spiegel kijken en ons openen voor het vrije geluk dat van boven komt. //

Les geven bij hoge temperaturen

VRIENDENBRIEF VAN ANDRÉ EN WANSUK

Lieve zendingsvrienden!

Wij hebben hier net de heetste periode van het jaar overleefd, waarbij we tijdens onze laatste zendingsinzet erg gezweet hebben. Water en ventilators waren ons tot een zegen. De regentijd is aangebroken en wij verheugen ons op iets koelere temperaturen, rond de 28 graden. In volgorde:

De Bijbelschool gaat haar 2^e ronde in

Het zendingbevel "Ga dan heen ..." houdt niet alleen het aspect van het evangeliseren in, maar ook het bevel: "... onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen." (Matth. 28:20) Deze opdracht willen wij praktiseren. De jonge Thai-christenen hebben geen traditionele christelijke achtergrond. Zij moeten in de leer van Gods Woord onderwezen worden en hoe zij dit in de praktijk kunnen omzetten.

In april hadden wij al voor de tweede keer onze Bijbelschoolweek met 9 studenten. De meesten van hen ma-

ken een verre reis vanuit het hoge noorden van Thailand. Wij zijn dankbaar voor het terrein van onze Gemeenteboerderij, waarop enkele jaren geleden door de Amerikaanse zendingen van de Gemeente Gods een schoolgebouw is opgericht. De eigenlijke visie was de opening van een school. Maar omdat het complex 19 kilometer van de dichtstbijzijnde stad verwijderd ligt, ging dat plan niet door. Daarom is de blijdschap nu groot, dat wij dit gebouw voor ons Bijbeltrainingsprogramma kunnen gebruiken. Er zijn slaapzalen, een kleine kapel, alsook een keuken met eetkamer beschikbaar! Het zwaartepunt van de huidige lessen zijn de Boeken en Brieven van het Nieuwe Testament.

Rijdende Bijbelschool

Ondanks de gunstige beginpositie zullen wij ook in de Gemeenten voor onze Bijbelschool moeten werven. Als alternatief bieden wij ons onderwijs ook aan geïnteresseerde scholen in hun Gemeenten aan, om hen een moeilijke reis naar onze Bijbelweken te besparen. Daarom hebben wij nu ook een 'Bibleschool on the Road', een 'rijdende Bijbelschool' in het leven geroepen. Onze volgende reizen zullen ons in de noordelijke bergwereld van Thailand, naar Khun-Yuam en Maekongpae leiden, waar wij solide, mooie Gemeenten hebben. Bid alsjeblieft met ons mee om bewaring! Want het zijn niet alleen vermoeiende, maar ook gevaarlijke, nachtelijke ritten met de bus over slingerende bergtoppen.

Vooruitblik

Begin juli reizen wij naar onze Gemeente in Sukhothai. Daar zullen wij ook een mannenkamp houden. Wij zullen jullie daarover bericht geven! In oktober bieden wij een één week durende Bijbelconferentie op de boerderij aan, waarnaartoe ook broeders en zusters uit India zullen komen. Meer dan 40 jonge christenen uit onze Gemeenten in Shillong, India, hebben zich aangemeld. Onze gastspreker zal pastor Schuler uit de Gemeente Gods in Calgary, AB, Canada zijn. Bid nu al met ons mee voor een gezegende tijd. De plannen zijn gemaakt - voor ons een eerste ervaring!

Engelstalig kinderkamp!

De foto's op deze bladzijde tonen de groep deelnemers aan ons kinderkamp, die begin april overwegend in de Engelse taal op de boerderij plaatsvond. Tien dagen waren gevuld met lachen, springen, spelen en met bidden en Bijbellezen. Jonathan Baumgärtner uit Haiterbach, Duitsland, was deze tijd bij ons en heeft met zijn muzikaal talent tot verrijking van dit evenement bijgedragen. Er werden nieuwe vriendschappen gesloten. Op de laatste avond vloeiden tranen. Velen willen volgend jaar terugkomen. In het bijzonder heeft ons de ervaring van Farm ontroerd. Zij is hier nader tot Jezus gekomen en wil tijdens de volgende Bijbelschoolweek beslist erbij zijn. Wij mogen het zien: God roept de nieuwe generatie voor de toekomst!

Met deze vriendenbrief hebben wij jullie ook weer gebedsaangelegenheden op het hart gelegd. Wij willen met een vaste blik op onze Heer de komende maanden tegemoet zien! Wij rekenen op jullie gebeden!

Lieve groeten uit Bangkok,
Andre en Wansuk

Vrijwillige bijdragen:

DMG Interpersonal e.V.
Buchenauer Hof 2, 74889 Sinsheim
Tel. 07265 959-0
www.DMGint.de

Volksbank Kraichgau
IBAN: DE02 6729 2200 0000 2692 04

BIC: GENODE61WIE

Gebruiksdoeleinde: P411, Machel, Thailand + uw adres!!

Ons adres in Bangkok:

Andre en Wansuk Machel, Church of God, 28 Soi 4 Ramkamhaeng
60 Rd., Suanson, Muban, Huamak, Bangkok, 10240, Bangkok,
Thailand

Tel.: 00662 374 4430

Emailadres: AndrewMachel3@gmx.de

Adres in Duitsland: Dieter Machel, Dahldille 9, D-59229 Ahlen

EEN PREEK

De rabbi van Ger sprak over de Grote Verzoendag tot de om zijn dis verzamelde chassidim. 'Onze meester Hillel spreekt: "Als ik niet voor mezelf ben, wie is er dan voor me?" Als ik mijn dienst niet doe, wie zal hem dan voor me doen? Ieder moet zijn dienst zelf volbrengen. En verder spreekt hij: "En niet nu, wanneer dan?" Wanneer zal dat nu zijn? Het huidige nu, het ogenblik waarop we spreken, was er immers niet van het begin der wereld en het zal er ook nooit weer zijn. Vroeger was er een ander nu, later zal er een ander nu zijn en ieder heeft zijn eigen dienst; zoals in het heilige boek Zohar staat: "De klederen van de morgen zijn niet de klederen van de avond."

Span je in voor de leer met alle krachten en dan zul je met de leer worden verbonden – maar met de zestig myriaden letters van de Thora komen de zestig myriaden zielen van Israël overeen, waarvan ze spreekt: zo wordt men dus familie van het geheel. En als men zich bij het geheel voegt, ontvangt men van het geheel; men ontvangt er meer van dan dat men erin doet. Zo kun je ook bij je eigen nu nog wat krijgen van het nu van een ander, van het goed dat hij in zijn nu deed. En wederom spreekt onze meester Hillel: "Als ik alleen voor mezelf ben, wat ben ik dan?" Moest ik, God verhoede het, van het geheel zijn afgesneden, wanneer zou ik dan mijn nu kunnen goedmaken? Men kan dit nu door geen ander laten goedmaken,

want ieder ogenblik is ingeperkt in een bijzonder licht. Wie een kwaad dat hij gedaan heeft almaar bespreekt en eraan blijft denken, houdt niet op het gemene dat hij deed te denken, en wat men denkt, daarin ligt men, met zijn ziel ligt men geheel en al in wat men denkt – en zo blijft men dus in de gemeenschap liggen: die zal zich vast en zeker niet kunnen omkeren, want zijn geest kan grof en zijn hart verstokt worden, en bovendien kan nog neerslachtigheid over hem komen. Wat wilt ge? Of je de modder deze of die kant roert, het blijft modder. Wel gezondigd, niet gezondigd, wat hebben ze daaraan in de hemel? In de tijd dat ik daarover blijf piekeren, kan ik toch parels rijgen tot vreugde des hemels. Daarom luidt het: "Wijk van het boze en doe het goede" – keer je helemaal af van het boze, denk er niet meer aan en doe het goede. Onrecht heb je gedaan? Doe nu recht daar tegenover.

Zo moeten we dan vandaag, de dag voor de Grote Verzoendag, gevoelen. Verlaten van de zonde en versterking des gemoeds en wel uit de grond van ons hart en niet door van buiten teweeggebrachte extase, en het met het hart ontvangen voor heel de toekomst en vrolijk zijn en de belijdenis der zonden opnoemen zo vlug als maar kan, er niet in blijven steken, maar verpozen nabij het woord: "En regeren zult Gij, Heer, alleen." //

De filosoof Martin Buber (1878-1965) heeft verhalen uit de Chassidische wereld bijeen gebracht en gebundeld.

Vanaf 1750 maakte deze religieuze basisbeweging de joodse mystiek toegankelijk voor het gewone volk, aanvankelijk in Oost-Europa, maar uiteindelijk voor de hele joodse wereld. De verhalen getuigen van een diepe menselijkheid en waren bedoeld de arme, ongeletterde, maar spiritueel ontvankelijke Joden een hart onder de riem te steken en ze een leven te laten leiden vol innerlijk vuur en ware vreugde.

Martin Buber is ook bekend geworden door zijn dialogische filosofie. Buber heeft een enorme invloed uitgeoefend op het denken van met name christelijke denkers en theologen. Ook ijverde hij onvermoeibaar voor een vreedzaam samenleven van Joden en Arabieren en voor een binationale oplossing. Hij ontving voor zijn verdiensten onder andere de Goethe-prijs en de Erasmusprijs.

Colofon

ALGEMEEN

Vitaal Christendom is een periodieke uitgave van de Gemeente Gods in Nederland en wordt eveneens in het Duits uitgegeven. De grondslag voor dit blad is de Bijbel, het onfeilbare, geïnspireerde Woord van God. De Bijbel spreekt met absoluut gezag, zowel over het heil alsook waar zij spreekt over de geschiedenis, de kosmos en de natuur. Deze grondslag wordt in dit blad onverkort gehandhaafd.

EINDVERANTWOORDELIJKE

Dhr. B. Hage
berthage@gemeentegods.com

ONTWERP EN DRUK

Gemeente Gods Nederland

REACTIES EN INZENDINGEN

Reacties en inzendingen kunt u naar de onderstaande adressen versturen:

info@gemeentegods.com

Dhr. D.A.H. Rovers
Spoorzoeker 138
6466 MC Kerkrade (NL)

De redactie behoudt zich het recht voor zonder opgaaf van redenen inzendingen in te korten of niet te plaatsen.

ABONNEMENTEN

Vitaal Christendom wordt gratis uitgegeven. Abonnementen kunnen op elk gewenst moment ingaan en worden automatisch verlengd. Geïnteresseerden kunnen zich schriftelijk aanmelden bij de redactie of via de website www.gemeentegods.com

VRIJWILLIGE BIJDAGEN

Rabobank 15.17.82.725
t.n.v. Gemeente Gods Nederland, Landgraaf

IBAN: NL55 RABO 0151 7827 25
BIC: RABONL2U

De Gemeente Gods is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

INTERNET

Vitaal Christendom kunt u ook downloaden van de volgende website: www.gemeentegods.com

BRONVERMELDING ARTIKELN

niet van toepassing

---

www.gemeentegods.com

Contact gegevens

GEMEENTE GODS LANDGRAAF

Bernadettelaan 78a
6374 BG LANDGRAAF
+31 (0)45 - 531 5755